

Seznam příloh

Příloha č. 1 - **Amortizace diskontu nebo prémie metodou efektivní úrokové míry**

Příloha č. 2 - **Možné způsoby uplatnění DPH u finančních služeb**

Příloha č. 3 - **Přehled osobní působnosti systému bankovního poplatku ve
vybraných zemích EU**

Příloha č. 4 - **Mezinárodní zkušenosti se zdaněním finančního sektoru**

Příloha č. 1 :

Amortizace diskontu nebo prémie metodou efektivní úrokové míry

Příklad zkrácen a přejat z:

KRUPOVÁ, Lenka. Závazky (dluhy) podle Mezinárodních účetních standardů a US GAAP (2. část). *Účetnictví v praxi*. 2003, 11, s. 25-32.

Dluhopisy vydané s diskontem

Společnost vydala 1.ledna roku 2003 dluhopisy v nominální hodnotě 100 000 a nominální úrokovou mírou 8 %. Tyto dluhopisy jsou splatné 1.ledna 2008. Úrok je splatný pololetně vždy 1.ledna a 1.července. Protože investoři požadují efektivní úrokovou míru 10 %, zaplatí za dluhopisy v nominální hodnotě 100 000 částku 92 278. Diskont na dluhopisech je tedy 7 722. Amortizujte diskont metodou efektivní úrokové míry.

Amortizační tabulka

Datum	Splátka úroku	Úrokový náklad	Amortizace diskontu	Účetní hodnota dluhopisů
1.1.2003				92 278
1.7.2003	4 000 1)	4 614 2)	614 3)	92 892 4)
1.1.2004	4 000	4 645	645	93 537
1.7.2004	4 000	4 677	677	94 214
1.1.2005	4 000	4 711	711	94 925
1.7.2005	4 000	4 746	746	95 671
1.1.2006	4 000	4 784	784	96 455
1.7.2006	4 000	4 823	823	97 278
1.1.2007	4 000	4 864	864	98 142
1.7.2007	4 000	4 907	907	99 049
1.1.2008	4 000	4 951 5)	951	100 000
	40 000	47 722	7 722	

Vysvětlivky:

- $4\,000 = 100\,000 \times 0,08 \times 6/12$
- $4\,614 = 92\,278 \times 0,1 \times 6/12$
- $614 = 4\,614 - 4\,000$
- $92\,892 = 92\,278 + 614$
- Rozdíl 1 je způsoben zaokrouhlováním ne celé peněžní jednotky.

Dluhopisy vydané s premií

Pokud by situace na trhu byla taková, že investoři by byli ochotni akceptovat nižší než nominální úrokovou míru, dluhopisy by se prodávaly s premií. Situaci vysvětlíme opět na příkladu. Vyjdeme ze zadání předcházejícího příkladu, kde nominální hodnota dluhopisu byla 100 000 a nominální úroková míra 8 %. Předpokládejme nyní, že investoři jsou ochotni přistoupit na úrokovou míru 6 %. Za dluhopis tedy v době vydání zaplatí 108 530. Prémie činí 8 530.

Amortizační tabulka

Datum	Splátka úroku	Úrokový náklad	Amortizace prémie	Účetní hodnota dluhopisů
1.1.2003				108 530
1.7.2003	4 000 1)	3 256 2)	744 3)	107 786 4)
1.1.2004	4 000	3 234	766	107 020
1.7.2004	4 000	3 211	789	106 231
1.1.2005	4 000	3 187	813	105 418
1.7.2005	4 000	3 163	837	104 581
1.1.2006	4 000	3 137	863	103 718
1.7.2006	4 000	3 112	888	102 830
1.1.2007	4 000	3 085	915	101 915
1.7.2007	4 000	3 057	943	100 972
1.1.2008	4 000	3 028 5)	972	100 000
	40 000	31 470	8 530	

Vysvětlivky:

1. $4\,000 = 100\,000 \times 0,08 \times 6/12$

2. $3\,256 = 108\,530 \times 0,06 \times 6/12$

3. $744 = 4\,000 - 3\,256$

4. $107\,786 = 108\,530 - 744$

5. Rozdíl ve výši 1 vyplývá ze zaokrouhlování na celé peněžní jednotky.

Příloha č. 2 :

Možné způsoby uplatnění DPH u finančních služeb

Již několik let probíhá diskuze o zrušení výjimky, která osvobozuje finanční činnosti od uplatňování DPH. EU usiluje velmi důrazně o překonání současného stavu. Důvodem je obecná snaha podrobit finanční sektor vyššímu než současnému zdanění. Diskuze probíhá již velmi dlouho, avšak v období fiskální konsolidace získává na značné intenzitě. Zrušení osvobození finančních činností od DPH je odůvodňováno rovněž obecně nedostatečným zdaněním celého sektoru (undertaxation), které je přičítáno mimo jiné také osvobození od DPH. Tato nedostatečná míra zdanění má za důsledek diskriminaci ostatních ekonomických činností a vyšší než společensky optimální objem činností celého finančního sektoru. Z hlediska finančních institucí dochází k nadměrnému relativnímu zdanění v porovnání s ostatními sektory. Důvodem je skutečnost, že finanční instituce nemají nárok na odpočet zaplacené daně z přidané hodnoty. Z hlediska uživatelů finančních služeb dochází k přílišnému zdanění finančních služeb, pokud jsou využívány ostatními plátců DPH. Je tomu tak proto, že dochází k přerušení řetězce plátců a neplátců. Naopak pro u neplátců dochází díky osvobození finančních služeb k nedostatečné míře zdanění, ve v porovnání s ostatním zbožím a službami. V následujících odstavcích budou stručně vymezeny způsoby, jak lze daň z přidané hodnoty implementovat i na finanční činnosti. Z metod, které přicházejí do úvahy při transakčním přístupu, budou blíže specifikovány dvě. Cash-flow metoda a reverse-approach metoda.

Cash flow metoda

Cash flow metoda je založena na jednoduchém principu. Každá bankovní transakce je zdanitelným plněním a podléhá tak dani z přidané hodnoty. Pokud je například poskytnuta roční půjčka ve výši 1000 při úrokové míře 15% a sazbě daně 10%, bude mít banka v okamžiku poskytnutí půjčky nárok na odpočet ve výši 100. V okamžiku splacení půjčky však bude mít daňovou povinnost ve výši 115.

Obdobně při přijetí ročního vkladu ve výši 1000 při stejné sazbě daně a s úrokem 5%, vznikne bance v okamžiku přijetí vkladu daňová povinnost ve výši 100 a po vyplacení vkladu v dalším roce vznikne bance nárok na odpočet ve výši 105. Z hlediska daňové povinnosti bude v počátku období daňová povinnost 0 a po ukončení obou obchodů bude mít banka povinnost odvést daň z přidané hodnoty ve výši 10. Fakticky tak byla zdaněna jen úroková marže ve výši 100. Plátců daně z přidané hodnoty by museli při svých transakcích tento systém aplikovat stejně. Tedy při úložce plátce DPH ve výši 1000, má tento plátce na počátku nárok na odpočet ve výši 100. V okamžiku výběru po 1 roce mu naopak vzniká daňová povinnost ve výši 105. Naopak příjemce půjčky ve výši 1000 vzniká na počátku daňová povinnost ve výši 100 a v okamžiku splacení získává nárok na odpočet ve výši 115. Výhodou této metody je její konzistence s uplatňovaným systémem daně z přidané hodnoty. Tato metoda má však několik nedostatků. Prvním z nich jsou nároky na cash-flow u příjemců půjček. Jak bylo uvedeno výše, vzniká už na začátku příjemci půjčky daňová povinnost ve výši 10 % jmenovité hodnoty půjčky. Tím jsou fakticky zvýšeny náklady na poskytnutí půjčky. Vzhledem k velkým pohybům jistin může být uplatňování této metody v praxi značně administrativně obtížné. Další nevýhodou je časový nesoulad mezi pohyby jistin. Vzniká zde riziko změny zákonné sazby, které bude znamenat, že daň z přidané hodnoty uplatňovaná u jistin bude v obdobích jejich pohybu rozdílná. Například pokles sazby o 1% by znamenal totožnou ztrátu nároku na odpočet u poskytnutých vkladů resp. přijatých úvěrů.

Reverse approach metoda resp. modifikovaná reverse approach metoda

Tato metoda je založena na principu, že hodnota bankovních služeb může být měřena rozdílem mezi výnosy úroků z poskytnutých úvěrů a náklady na úroky z přijatých vkladů. Výnosy i náklady z těchto transakcí mohou být považovány za individuální zdanitelná plnění. Daň z přidané hodnoty z výnosových úroků bude poté považována za vlastní daňovou povinnost, oproti které lze odečíst daň z přidané hodnoty zaplacenou z vkladových úroků. Rozdíl mezi náklady a výnosy lze považovat za přidanou hodnotu bankovního sektoru. Problémem tohoto přístupu je struktura depozit. Pasiva bank jsou z velké části tvořeny úločkami individuálních vkladatelů, kteří nejsou plátců daně z přidané hodnoty. Po těchto subjektech není možné požadovat administrativní úkony spojené s odvodem daně z přidané hodnoty. Tento problém však není neřešitelný. Daň z přidané hodnoty z vkladů může odvádět přímo banka. Banka by tak odváděla daň z přidané hodnoty, jak ze svých zdanitelných plnění tak i z plnění, u kterých by ve standardním systému měla nárok na odpočet. Tento systém není z praxe zcela neznámý. Již v současné se v některých případech uplatňuje u jiných druhů zdanitelných plnění, např. na tzv. „dovezené“ služby. Základní výhodou tohoto řešení je možnost integrovat jej do systému řetězce plátců daně. Také přeshraniční zacházení s bankovními službami může být obdobné. Vkladatelé mimo EU budou zdaňováni stejně jako tuzemští vkladatelé. U půjček mimo EU bude naopak uplatněno osvobození s možností odpočtu.

Za nejpodstatnější nedostatek navrhovaného systému je považován rozdíl u uplatňování

daně u půjček, kdy dochází k přílišnému zatížení daní z přidané hodnoty u neplátců daně. Pokud je příjemce půjčky plátce, může si uplatnit nárok na odpočet ve výši zaplacené daně. Tuto možnost neplátce nemá a proto zde dochází ke značnému znevýhodnění neplátců. Tuto nevýhodu řeší aplikace tzv. modifikovaného reverse-approach modelu. Jeho základní myšlenkou je použití nároku na odpočet nikoliv ke snížení celkové daňové povinnosti banky, ale ke snížení daně, která bude zaplacená subjekty, které si vypůjčily prostředky od bank. Základní modifikací je vznik zvláštního účtu, na kterém jsou zaznamenány následující údaje:

- 1) celková hodnota vkladů, které dosud nebyly vypůjčeny jiným subjektům
 - 2) celková hodnota neuplatněného nároku na odpočet z těchto vkladů
 - 3) podíl těchto dvou hodnot, tj. výše nároku na odpočet na jednotku nevypůjčených vkladů
- Poslední údaj je nejdůležitější. Určuje výši o kterou je možné snížit daň uplatněnou u další poskytnuté půjčky. K lepšímu uchopení problematiky poslouží ilustrativní příklad. Předpokládejme sazbu daně ve výši 15%, úroková sazba na vklady ve výši 5% a sazbu na úvěry ve výši 15%.

Pokud má banka z vkladů k dispozici 3000 CZK, ze kterých by jí vznikl nárok na odpočet ve výši 22,5 CZK, znamená to, že na 1 CZK vkladu přísluší 0,0075 CZK nároku na odpočet. V případě, že banka poskytne polovinu z těchto peněz plátcí a druhou polovinu neplátcí daně, lze pozorovat následující rozdíly:

Klasická reverse charge metoda

Plátce i neplátce zaplatí na dani z přidané hodnoty každý 33,75 CZK. Bance vznikne daňová povinnost ve výši 45 CZK. Plátce daně může uplatnit nárok na odpočet ve výši 33,75 CZK ve svém daňové přiznání. Neplátce tuto možnost mít nebude.

Modifikovaná reverse charge metoda

Nárok na odpočet banky zde bude použit ke snížení daňové povinnosti uvalené na příjemce půjček. Z každé 1 CZK bude daň snížena o 0,0075 CZK. Plátce i neplátce tak zaplatí pouze 22,5 CZK. Došlo tak k celkovému snížení daňové povinnosti. Banka stejně jako v předchozím případě odvede daň ze své přidané hodnoty ve výši 45 CZK. Tímto způsobem je alespoň z části redukován rozdíl mezi plátcí a neplátcí.

Problémem této varianty je nutnost přizpůsobit bankovní systémy tak, aby byly v každý jednotlivý okamžik schopné poskytnout správný údaj o výši uplatnitelného nároku na snížení daně. Tento model je tak pravděpodobně velmi obtížně uplatnitelný na obrovská portfolia bankovních institucí, kdy se liší jak vkladové produkty tak úvěrové. Navíc dochází ke změnám úroků v čase, čímž dochází k neustálým změnám parametrů systému.

Příloha č. 3 :

Přehled osobní působnosti systému bankovního poplatku ve vybraných zemích EU

Země		Banky vyvíjející činnost ve státě výběru poplatku			Banky vyvíjející činnost rovněž v zahraničí		
		Mateřské společnosti	Dceřiné společnosti cizích bank	Pobočky zahraničních bank		Ve vztahu k tuzemské mateřské společnosti	
				mimo-EU	EU	Dceřiné společnosti	Pobočky
Belgie	Banky, Obchodníci s CP, Životní pojišťovny	X X X	X X X				X X X
Německo	Banky	X	X	X			X
Francie	Banky a další finanční instituce (s rizikově váženými aktivy vyššími než 500 mil. EUR)	X	X			X	X
Kypr	Banky, družstevní záložny	X X	X X	X X			X X
Rakousko	Banky (výše závazků nad 1 mld. EUR)	X	X	X	X		X
Portugalsko	Úvěrové instituce	X	X	X			X
Dánsko	Banky	X	X				X
Maďarsko	Úvěrové instituce, Pojišťovny, Další finanční instituce	X	X	X	X		X
Švédsko	Úvěrové instituce	X	X				X
Velká Británie	Banky (výše závazků nad 20 mld. GBP)	X	X	X	X	X	X

Zdroj: EFC: Report on financial levies: Short term issues, Brusel, 24.listopadu 2010

Příloha č. 4 :

Mezinárodní zkušenosti se zdaněním finančního sektoru

Systémy bankovního poplatku ve vybraných zemích

Jak bylo uvedeno výše, bankovní poplatek je již v některých státech zaveden nebo se jeho zavedení chystá. V následujícím textu budou tyto systémy krátce charakterizovány. Z uvedeného bude patrné, že každý stát přistupuje k jednotlivým parametrům značně individuálně a bude obtížné do budoucna tyto poplatky jakkoliv harmonizovat.

První zemí, kde byl bankovní poplatek zaveden, bylo Švédsko. Stalo se tak v roce 2008. Výše poplatku se stanoví jako hodnota pasiv od níž jsou odečteny:

- 1) vlastní zdroje,
- 2) podřízené závazky, které jsou součástí kapitálu,
- 3) interní zdroje financování v rámci skupiny, pokud jsou obě strany subjektem poplatku a
- 4) pojištěná depozita.

Sazba je lineární ve výši 0,036 %. V letech 2009 a 2010 se odvádí pouze 50%. Poplatek je odváděn do zvláštního fondu, ze kterého by měly být financovány opatření na ozdravení finančního sektoru, konkrétně např. záruky nebo kapitálové injekce. Tyto nástroje patří do kategorie státní pomoci, které by měly být v budoucnu upozaděny ve prospěch jiných nástrojů. Lze očekávat, že s přijetím rámce pro krizové řízení totiž dojde k preferenci spíše nástrojů patřících do tohoto rámce např. prodej podniku nebo části aktiv, bridge bank atd.

Zvláštní druh poplatku byl v roce 2010 zaveden v Maďarsku. Jeho cílem je však spíše získat významný objem peněžních prostředků do státního rozpočtu, než vytvářet zdroje pro financování budoucích krizových opatření. Vzhledem ke struktuře maďarského bankovního sektoru jsou subjektem poplatku zejména banky, které jsou součástí zahraničních bankovních skupin. Kromě bank jsou subjektem poplatku i další finanční instituce, včetně pojišťoven. Výše poplatku je stanovena sazbou, odvozenou od hodnoty bankovních aktiv od které je odečtena výše mezibankovních zdrojů. Sazba je progresivní: pro výši rozvahových aktiv menší než 500 mld. HUF je sazba 0,15 %, pro banky s vyšší hodnotou aktiv je sazba 0,5 %.

Od roku 2011 je bankovní poplatek zaveden ve třech zemích, které jsou z hlediska velikosti bankovních sektorů nejvýznamnější v EU. Jde o Velkou Británii, Německo a Francii.

Ve Velké Británii je subjektem poplatku široká skupina institucí, konkrétně banky, pobočky zahraničních bank, stavení spořitelny a vybrané ostatní finanční instituce s aktivy většími než 20 mld. GBP. Základem poplatku je objem rozvahových pasiv od nichž bude odečten: 1) kapitál Tier 1 a 2) pojištěné retailové vklady. Nižší sazba bude aplikována na zdroje dlouhodobého financování - 0,035%. Sazba na ostatní pasiva je 0,07 %. Ve Velké Británii by se měly tímto poplatkem vybrat až 3mld. EUR, které budou odvedeny do státního rozpočtu. Důvody pro toto rozhodnutí byly uvedeny výše.

V Německu jsou subjektem bankovního poplatku pouze úvěrové instituce. Poplatek je odváděn do zvláštního fondu (stabilizační fond), ze kterého budou v budoucnu financována krizová opatření. Výše odvodu je stanovena sazbou, odvozenou především od výše hodnoty bankovních aktiv. Sazba je progresivní:

- Aktiva ≤ 10 mld. EUR - 0,02 %,
- Aktiva 10,1 - 100 mld. EUR - 0,03 %,
- Aktiva > 100 mld. EUR - 0,04 %.

Výše poplatku je poté zvýšena s ohledem na nominální hodnotu spravovaných derivátových pozic (0,00015%). Poplatek může tvořit maximálně 15% zisku banky po zdanění. Tímto poplatkem by mělo být vybráno 1,2 mld. EUR. V Německu je odvod do stabilizačního fondu daňově neuznatelný.

Ve Francii jsou subjektem poplatku kromě bank i ostatní finanční instituce. Cílem je předcházení systémovému riziku a zamezení vzniku morálního hazardu. Výše odvodu je stanovena na 0,25 % kapitálového požadavku na rizikově vážená aktiva. Toto pojetí tedy vychází z bankovní regulace.

Odvody podobné bankovnímu poplatku

Od popsaného bankovního poplatku je nutné odlišit ex-post vybírané odvody, které mají za cíl nahradit státu náklady, které byly vynaloženy v minulosti. Příkladem může být financial crisis responsibility fee, který byl zaveden ve Spojených státech za účelem, aby byly finančním sektorem splaceny náklady, které byly vynaloženy během finanční krize. Charakter tohoto odvodu je dočasný a měl by být vybírán po dobu nejméně 10 let.

Pokud nebudou potřebné prostředky vybrány, bude období výběru automaticky prodlouženo. Subjektem jsou největší finanční společnosti¹, které představují nevyšší riziko pro finanční sektor. Základem pro výpočet tohoto poplatku jsou tzv. krytá pasiva², které lze vypočítat odečtením Tier 1 kapitálu a pojištěných vkladů od celkové výše aktiv. Sazba je stanovena na 0,15%. Cílem zavedení tohoto poplatku je získat do federálního rozpočtu 117 mld. USD, aby bylo možné pokrýt plánované náklady programu TARP³, v rámci kterého byly sanovány bankovní subjekty během finanční krize v roce 2007. Hodnocení spravedlnosti takového odvodu je značně diskutabilní, neboť je založen na principu kolektivní odpovědnosti za minulý vývoj. Lze předpokládat, že instituce, které způsobily největší problémy, nebudou mít platební kapacitu nebo finanční krizi vůbec nepřežily. Opět navíc vzniká riziko, že budou tyto odvody považovány za určitou formu pojištění pro systémově významné instituce.

Jižní Korea

Dalším obdobným poplatkem je tzv. macro-prudential stability levy, která byla oznámena korejskou Komisí pro finanční služby. Jejím cílem je ochránit vnější stabilitu korejské měny⁴ a zabránit nadměrnému přílivu zahraničního kapitálu. Předmětem tohoto poplatku jsou nedepozitní cizoměnová pasiva. Aby se zabránilo dvojímu „zdanění“, budou ze základu vyloučena pasiva, která jsou pojištěna v systému pojištění vkladů. Toto opatření má rovněž za cíl zvýhodnit dlouhodobé zdroje. Bude na ně aplikována nižší sazba. V Koreji rovněž vznikne zvláštní fond, do kterého budou prostředky poukazovány. Poplatek bude vybírán v USD. Z fondu bude v případě problémů platební bilance poskytována dostatečná likvidita pro ochranu měnového kurzu. Jak je vidět, vzniká tak poplatek s velmi podobnými parametry jako je bankovní poplatek v evropských zemích, jeho účel je však zcela odlišný.

Mezinárodní zkušenosti s FTT a obdobnými daněmi

Daně nebo poplatky, které jsou zamýšlené všeobecné dani z finančních transakcí podobné, jsou na národních finančních trzích relativně obvyklé, např. ve Velké Británii, Švýcarsku, Rakousku nebo Belgii. Jejich předmětem jsou převody cenných papírů. Jedná se o tzv. daně z převodu cenných papírů⁵ (STT), buď ve formě stamp duty⁶ nebo jako převodní daň. Jejich poplatníkem může být jak převodce, nabyvatel nebo oba účastníci transakce. Nejde však o pravidlo, např. ve Švýcarsku je poplatníkem burza nebo broker odpovědný za transakci.

Podrobnější charakteristika bude poskytnuta pro zcela odlišné zkušenosti se systémy FTT ve Švédsku a Švýcarsku.

Odstrašující historickou zkušeností s daní z finančních transakcí disponuje Švédsko. To tuto daň zavedlo v roce 1984 s odůvodněním, že finanční sektor přispívá veřejnému sektoru a celé společnosti méně, než by bylo žádoucí v porovnání se zdroji, které využívá. Dalším důvodem bylo přesvědčení, že po zavedení této daně dojde ke stabilizaci finančních trhů a následně celé ekonomiky. Předmětem daně byly transakce s majetkovými cennými papíry. Nákup nebo prodej byl zdaněn 0,5 % sazbou daně. Pokud tedy poplatník nakoupil a prodal zdaněné aktivum, byla celková sazba 1 %. Výsledky zavedení této daně byly pro švédský finanční sektor veřejně rozpočty zdrcující. Výnos daně vůbec neodpovídal projekcím. Ty předpokládaly výběr okolo 1,5 mld. SEK ročně. Nejvyšší vybranou částkou však bylo pouhých 80 mil. SEK přičemž roční průměr se pohyboval okolo 50 mil. SEK. Celý výnos byl navíc vyrovnán poklesem výnosu z daně z kapitálových příjmů. Důvody tohoto vývoje byly následující. Za prvé došlo ke značnému úbytku objemu obchodů na finančním trhu. Za druhé došlo k praktickému zániku trhu s akciemi. Přes 60 % objemu obchodů bylo přesunuto do zahraničí, zejména do Londýna. Švédsko se tak po několika letech rozhodlo daň z finančních transakcí zcela zrušit. Dnes patří k jedněm z nejradikálnějších odpůrců zavedení tohoto typu daně.

Relativně fungující příklad modelu této daně lze nalézt ve Švýcarsku. Jde o převodní daň. Předmětem daně je převod tuzemských nebo zahraničních cenných papírů, pokud je jednou ze stran obchodu švýcarský obchodník s cennými papíry. Jde zejména o banky a další finanční instituce definované švýcarským bankovním právem. Mimo tyto subjekty je za obchodníka s cennými papíry považována i společnost, která má ve své rozvaze více než 10 mil. CHF touto daní zdanitelných cenných papírů v účetní hodnotě. Sazba daně je relativně nízká. Pro tuzemské cenné papíry činí 0,15 %. Pro zahraniční pak 0,3 %. Z předmětu daně existuje několik výjimek. Z předmětu daně jsou vyňaty např. eurodluhopisy⁷. Navíc jsou osvobozeny určité typy transakcí například prvotní nabytí akcií tuzemské společnosti při úpisu nebo výkup dluhopisů za účelem jejich zrušení. Výnos daně je prakticky zanedbatelný, pokud je vzata do úvahy velikost finančního sektoru Švýcarska. V roce 2007 bylo vybráno 1,9 mld. CHF, což představovalo 0,37 % HDP.

¹ S konsolidovanými aktivy vyššími než 50 mld. USD

² angl. covered liabilities

³ angl. toxic assets relief programme

⁴ Jde o reakci na měnové krize v letech 1997 a 2008.

⁵ angl. securities transaction tax

⁶ V českém jazyce je nejbližším pojmem tzv. „kolkovné“

⁷ Dluhopisy denominované v cizí měně

Mezinárodní zkušenosti s FAT

Některé členské země EU již ve svém daňovém systému mají zavedenu daň, která svou charakteristikou odpovídá dani z finančních aktivit. Jedná se o Dánsko, Itálii a Francii.

Dánsko zavedlo v roce 1990 daň⁸, jejíž předmětem jsou zdanitelné zisky a mzdové náklady firem, jejichž aktivity jsou osvobozeny od uplatňování daně z přidané hodnoty. Jde například o bankovní činnosti, služby spojené s nemovitostmi nebo zdravotnické služby. Všeobecná sazba této daně činí 3,08 %, nicméně některé služby mají stanovenou sazbu vyšší. Sektor finančních služeb má sazbu 5,08 %. Maximální sazba je ještě vyšší - 9,13%. Výnos této daně tvořil v roce 2008 650 mil. EUR (0,26% HDP).

Francie má tzv. daň z platů⁹ zavedenu již od roku 1968. Tuto daň musejí odvádět ty subjekty, které neuplatňují daň z přidané hodnoty vůbec nebo u méně než 10% svého obrátu. Základem daně je hrubá výše mezd, bez odečtení strženého pojistného. Základní sazba daně je 4,25 %. V závislosti na výši platu stoupá sazba až k 13,6%. V roce 2008 bylo na této dani vybráno 11,3 mld. EUR (0,55% HDP).

V Itálii byla v roce 1997 zavedena tzv. daň z produkčních aktivit¹⁰. Jde o regionální daň, která se vztahuje na všechny subjekty, které se účastní obchodních činností. Základem daně je účetní zisk a platy zaměstnanců. Tato daň není mířena na činnosti osvobozené od uplatňování daně z přidané hodnoty. Základna je proto poměrně široká a tomu odpovídá i výnos. Při sazbě 3,90 % bylo v roce 2008 vybráno 36 mld. EUR (2,3% HDP). Je potřeba poznamenat, že tato daň je určena do regionálních rozpočtů a regionální vlády mohou sazbu daně o jeden procentní bod zvýšit nebo snížit.

⁸ Payroll tax

⁹ Salary tax

¹⁰ Regional tax on productive activities